



มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

THAI INDUSTRIAL STANDARD

มอก. 2134—2553

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง： ประสิทธิภาพพลังงาน

ROOM AIR CONDITIONERS : ENERGY EFFICIENCY

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 23.120

ISBN 978-616-231-154-3

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง：
ประสิทธิภาพพลังงาน

มอก. 2134-2553

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 128 ตอนพิเศษ 63 ง
วันที่ 7 มิถุนายน พุทธศักราช 2554

**คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 115
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศ**

ประธานกรรมการ

รศ.วิทยา ยงเจริญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรรมการ

รศ.ฤชากร จิรกาลวาน

ผู้ทรงคุณวุฒิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รศ.สุรพล พฤกษพานิช

ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.วันชัย อัศวภูมิตกุล

ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

นายดันนัย เอกกมล

ผู้ทรงคุณวุฒิ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

นายเฉลิมชัย อดุงหัส

นายณัด มานะพันธุ์นิยม

ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

นางสาวทรงศรี จุ่มพล

นางสาวจารุวรรณ เกตุแก้ว

ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นายสวัสดิ์ แย้มกลิน

ผู้ทรงคุณวุฒิ การไฟฟ้านครหลวง

นายสุริวงศ์ สละกลม

ผู้ทรงคุณวุฒิ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ

นายทองสุข มีทรัพย์

นายปัญญา ทั้งธรัถุ

ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นายประพูต พงษ์เลาหพันธุ์

นายอานันท์ สิมกุลธร

ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นายอรุณ เอี่ยมสุรีย์

นายกมล ตระวิบูลย์

ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นางจินตนา ศิริสันธนะ

นายชาติชาย จอกแก้ว

ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นายอธิษฐ์ เอียรลิขิต

นายบรรจง คุณยศยิ่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท มิตซูบิชิ อิเล็คทริค

นายโภมุท เจนณรงค์

คอมชูมเมอร์ โปรดักส์ จำกัด

นายล้มฤทธิ์ จันทร์ประลิทธิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท ชาร์พ แอพพลายแอนด์ (ประเทศไทย) จำกัด

นายวิสูตร ชัชวาลย์ณกุล
นายสมคักดี จิตติพลังค์
นายสีบพงศ์ สุวรรณภูมิ
นายรัตน์ศักดิ์ ทองอิ่ม
นายเกษม อภินันทกุล

กรรมการและเลขานุการ

นายทิวกรณ์ จิตชนนวงศ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท ไดกันอินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด
ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท บันดอลอตสาหกรรม จำกัด
ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง:ประสิทธิภาพพลังงานนี้ได้ประกาศใช้ครั้งแรกตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านลิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน มาตรฐานเลขที่ มอก. 2134-2545 ในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศที่ว่าไป เล่ม 120 ตอนที่ 63 ง วันที่ 28 สิงหาคม พุทธศักราช 2546 ต่อมาได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแก้ไขอัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำของ เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เพื่อให้เป็นเกณฑ์กำหนดให้ผู้ทำ ผู้นำเข้า รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องใช้แนวทางในการควบคุม ประสิทธิภาพการใช้พลังงานขั้นต่ำของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้องที่ทำในประเทศไทย และที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยในการแก้ไขปัญหาพลังงานของประเทศไทยได้ จึงยกเลิกมาตรฐานเดิมและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงานนี้ขึ้นใหม่

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นี้กำหนดขึ้นโดยอาศัยเอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

มอก.385-2524	เครื่องปรับอากาศชนิดติดผนังห้อง
มอก.1155-2536	เครื่องปรับอากาศสำหรับห้องแบบแยกล่วน ระบบความร้อนด้วยอากาศ
มอก.812-2548	มอเตอร์คอมเพรสเซอร์เฉพาะด้านความปลอดภัย

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณา มาตรฐานนี้แล้ว เห็นสมควรเสนอรัฐมนตรีประกาศตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511



ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 4315 (พ.ศ. 2554)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. 2511

เรื่อง ยกเลิกมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน

และกำหนดมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง
เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน มาตรฐานเลขที่ มอก.2134-2545

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3134(พ.ศ.2546)
ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตราฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน ลงวันที่ 13 มิถุนายน
พ.ศ.2546 และออกประกาศกำหนดมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง :
ประสิทธิภาพพลังงาน มาตรฐานเลขที่ มอก.2134-2553 ขึ้นใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศ
สำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานใช้บังคับ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2554

ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดค่าประสิทธิภาพพลังงานของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้องแบบแยกส่วน และเครื่องปรับอากาศสำหรับห้องแบบไม่แยกส่วน ใช้ไฟฟ้ากระแสสลับ ความถี่ 50 เฮิรตซ์ ที่มีปัจจัยความสามารถทำความเย็นรวมสูงที่ ไม่เกิน 12 000 วัตต์

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ครอบคลุมถึงชุดคอนเดนเซอร์ (condensing unit) และ/หรือชุดแฟน coils (fan-coil unit) ที่นำมาประกอบเครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ให้เป็นไปตาม มอก. 385 และ มอก. 1155 และดังต่อไปนี้

- 2.1 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน (energy efficiency ratio – EER) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างปัจจัยความสามารถทำความเย็นรวมสูงที่ หน่วยเป็นวัตต์ กับกำลังไฟฟ้าที่กำหนด หน่วยเป็นวัตต์ ของเครื่องปรับอากาศ
- 2.2 เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง แบบไม่แยกส่วน หมายถึง เครื่องปรับอากาศตาม มอก. 385 ที่ระบบความร้อนด้วยอากาศ มีส่วนประกอบซึ่งออกแบบให้รวมกันเป็นหน่วยเดียวกัน ใช้ติดตั้งที่ช่องหน้าต่างหรือช่องในผนังห้อง เมื่อนำมาติดตั้งตามแบบของผู้ทำแล้วสามารถปรับอากาศโดยลดอุณหภูมิและความชื้นให้กับห้องหรือสถานที่ปรับอากาศ
- 2.3 เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง แบบแยกส่วน หมายถึง เครื่องปรับอากาศตาม มอก. 1155 ซึ่งแยกออกเป็นชุดคอนเดนเซอร์ และชุดแฟน coils ที่ทำงานร่วมกัน เมื่อนำมาติดตั้งตามแบบของผู้ทำแล้วสามารถปรับอากาศโดยลดอุณหภูมิและความชื้นในสถานที่ติดตั้งชุดแฟน coils
- 2.4 ชุดคอนเดนเซอร์ มีส่วนประกอบหลัก คือ มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ แ朋คอล์วิ่อน (condenser coil) และพัดลมพร้อมมอเตอร์
- 2.5 ชุดแฟน coils มีส่วนประกอบหลัก คือ พัดลมพร้อมมอเตอร์ และแ朋คอล์เย็น (evaporator coil)
- 2.6 ปัจจัยความสามารถทำความเย็นรวมสูงของเครื่อง (net total room cooling effect of a unit) หมายถึง ความสามารถทั้งหมดของเครื่องที่จะระบบความร้อนสัมผัส (sensible heat) และความร้อน潜 (latent heat) ออกจากสถานที่ปรับอากาศต่อหน่วยเวลาขณะทำงาน ณ ภาวะมาตรฐานทดสอบ

- 2.7 กำลังไฟฟ้าที่กำหนด (rated power input) หมายถึง กำลังไฟฟ้าที่ใช้พร้อมกันของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ พัดลม อุปกรณ์ควบคุม และอุปกรณ์อื่นที่ประกอบในเครื่องปรับอากาศนั้น ๆ ขณะทำงาน ณ ภาวะมาตรฐานทดสอบ

3. คุณลักษณะที่ต้องการ

3.1 ประสิทธิภาพพลังงาน

3.1.1 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ ต้องไม่น้อยกว่าค่าที่กำหนดไว้ในตารางที่ 1

3.1.2 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานไม่น้อยกว่า ร้อยละ 93 ของค่าที่ระบุ

3.1.3 ขีดความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 95 ของขีดความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องที่ระบุ

3.1.4 กำลังไฟฟ้าที่กำหนดไม่เกินร้อยละ 110 ของกำลังไฟฟ้าที่ระบุ

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 6.2.2

3.2 มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ให้เป็นไปตาม มอก. 812

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 6.2.3

ตารางที่ 1 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ

(ข้อ 3.1.1)

แบบของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง	อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน	
	ขีดความสามารถทำความเย็นไม่เกิน 8 000 W	ขีดความสามารถทำความเย็น 8 001 W ถึง 12 000 W
แบบไม่แยกส่วน	2.82	2.53
แบบแยกส่วน	2.82	2.82

4. เครื่องหมายและฉลาก

- 4.1 ที่เครื่องปรับอากาศทุกเครื่อง อย่างน้อยต้องมีเลข อักษรหรือเครื่องหมาย แจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน และถาวร

(1) ชื่อแบบรุ่น (model)

กรณีแบบแยกส่วน ให้ระบุชื่อแบบรุ่นของชุดคอนเดนซิ่งกับชื่อแบบรุ่นของชุดแฟนคอยล์ที่ใช้คู่กัน ให้ระบุไว้ทั้งที่ชุดคอนเดนซิ่งและชุดแฟนคอยล์

(2) ชื่อแบบรุ่นของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์

(3) ชื่อแบบรุ่นของมอเตอร์พัดลมของชุดคอนเดนซิ่งและชุดแฟนคอยล์

- (4) หมายเลบลำดับเครื่อง
- (5) อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน
- (6) ปีความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องปรับอากาศ เป็นวัตต์ (โดยเป็นจำนวนเต็มของ 100 วัตต์ เช่น 8 132 วัตต์ ให้ระบุเป็น 8 100 วัตต์)
- (7) แรงดันไฟฟ้าที่กำหนด เป็นโวลต์
- (8) จำนวนเฟส
- (9) ความถี่ เป็นهرتز
- (10) กระแสไฟฟ้าที่กำหนด เป็นแอมป์
- (11) กำลังไฟฟ้าที่กำหนด เป็นวัตต์
- (12) ชื่อสารทำความเย็นและปริมาณ เป็นกรัม หรือกิโลกรัม
- (13) เดือนปีที่ทำ
- (14) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำพร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
ในการนี้ที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

5. การซักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

5.1 รุ่นในที่นี้ หมายถึง เครื่องปรับอากาศแบบเดียวกัน มีปีความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องเดียวกัน มีส่วนประกอบ/ชิ้นส่วนอุปกรณ์เดียวกัน ทำงานโดยเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

5.2 การซักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

5.2.1 ให้ซักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันจำนวน 1 เครื่อง

5.2.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 3. และข้อ 4. ทุกรายการ จึงจะถือว่าเครื่องปรับอากาศรุ่นนี้เป็นไปตาม มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

6. การทดสอบ

6.1 การเตรียมการทดสอบ

6.1.1 ผู้ทำต้องแจ้งรายละเอียดของเครื่องปรับอากาศ ตามภาคผนวก ก.

6.1.2 ในกรณีที่ทำ (หรือนำเข้า) ชุดคอนเดนเซอร์ หรือชุดแฟนคอมบ์ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องจัดหา อุปกรณ์ให้ครบชุดเพื่อการทดสอบ

6.2 การทดสอบ

6.2.1 เครื่องหมายและฉลาก

ให้ทำโดยการตรวจพินิจ

- 6.2.2 ประสีทชิภากพลังงาน
ให้ปฏิบัติตาม มอก. 385 หรือ มอก. 1155 แล้วแต่กรณี
- 6.2.3 ไมเตอร์คอมเพรสเซอร์ ให้เป็นไปตาม มอก. 812

ภาคผนวก ก.

รายละเอียดของเครื่องปรับอากาศ

(ข้อ 6.1)

- | | | |
|---|--------------------------------------|--------------------|
| (1) แบบแยกส่วน | ชื่อแบบรุ่นของชุดคอนเดนเซอร์..... | |
| | ชื่อแบบรุ่นของชุดแฟนคอมบิวเตอร์..... | |
| | แบบไม่แยกส่วน ชื่อแบบรุ่น..... | |
| (2) ขนาดบีดความสามารถทำความเย็นสุทธิ..... | | วัตต์ |
| (3) อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน (EER) | | |
| (4) กระแสไฟฟ้าที่กำหนด (rated current)..... | | แอมป์เรีย |
| (5) กำลังไฟฟ้าที่กำหนด (rated power input)..... | | วัตต์ |
| (6) แรงดันไฟฟ้าที่กำหนด..... | | โวลต์ |
| (7) จำนวนเฟส | | เฟส |
| (8) ความถี่..... | | เฮิรตซ์ |
| (9) ชื่อสารทำความเย็น..... | ปริมาณ..... | กรัม หรือ กิโลกรัม |
| (10) รายละเอียดอุปกรณ์หลักของชุดคอนเดนเซอร์ | | |
| (10.1) มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ยี่ห้อ..... | ชื่อแบบรุ่น..... | |
| (10.2) พัดลมพร้อมมอเตอร์ | | |
| มอเตอร์พัดลม ชื่อแบบรุ่น..... | ขนาด..... | วัตต์ |
| ความเร็วรอบ..... | รอบต่อนาที จำนวน..... | ตัว |
| พัดลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง..... | มิลลิเมตร จำนวน..... | ตัว |
| (10.3) แผงcoilร้อน ขนาดพื้นที่ผิวน้ำ (face area)..... | | ตารางเมตร |
| ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อ..... | | มิลลิเมตร |
| จำนวนແຄວ..... | ແຄວ, ระยะระหว่างครีบ..... | มิลลิเมตร |
| หรือจำนวนครีบต่อเซนติเมตร | | |
| (11) รายละเอียดอุปกรณ์หลักของชุดแฟนคอมบิวเตอร์ | | |
| (11.1) พัดลมพร้อมมอเตอร์ | | |
| มอเตอร์พัดลม ชื่อแบบรุ่น..... | ขนาด..... | วัตต์ |
| ความเร็วรอบ..... | รอบต่อนาที จำนวน..... | ตัว |
| พัดลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง..... | | มิลลิเมตร |
| ความยาว..... | มิลลิเมตร จำนวน..... | ตัว |
| (11.2) แผงcoilเย็นขนาดพื้นที่ผิวน้ำ (face area)..... | | ตารางเมตร |
| จำนวนແຄວ..... | ແຄວ, ระยะระหว่างครีบ..... | มิลลิเมตร |
| หรือจำนวนครีบต่อเซนติเมตร | | |